



ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského na verejnom zasadnutí konanom dňa 5. septembra 2012 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenému **R. W. L.**, štátnemu občanovi Holandského kráľovstva, **pre pokračovací trestný čin sprenevery** podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej Tr. zák.) a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 1T 43/09, o dovolaní, ktoré podal obvinený prostredníctvom obhajcu JUDr. G. A., advokáta v Bratislave a obhajcu JUDr. J. T., advokáta v Trenčianskych Tepliciach, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7. septembra 2011, sp. zn. 1To 84/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7. septembra 2011, sp. zn. 1To 84/2011, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por.

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 316 ods. 1 Tr. por. v neprospech obvineného R. W. L..

Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu **sa z r u š u j e.**

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Tr. por. Krajskému súdu v Bratislave **sa p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13. septembra 2010, sp. zn. 1T 43/09, bol obvinený R. W. L. uznaný za vinného v bode 1/ rozsudku z pokračovacieho trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. c/ Tr. zák. v bode 2/ rozsudku z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák., v bode 3/ rozsudku z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a v bode 4/ rozsudku z trestného činu neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 249 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

V podstate v bode 1/ rozsudku na tom skutkovom základe, že

ako člen predstavenstva spoločnosti E., prisvojil si cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a to tým spôsobom, že v čase od 29. mája 2003 do 23. decembra 2003 celkom v trinástich prípadoch v priestoroch sídla spoločnosti na R. si prevzal hotovosť ako zálohu na pracovnú cestu, pričom pri jej zúčtovaní buď zvyšnú hotovosť nevložil do pokladne spoločnosti A., so sídlom B., alebo uviedol, že dodávateľovi – spoločnosti H. so sídlom v Holandsku odovzdal finančnú hotovosť do depozitu, k čomu ale žiadny doklad nepredložil. Následnou kontrolou bolo zistené, že holandskej spoločnosti nebola hotovosť odovzdaná, resp. obvinený predložil doklad preukazujúci odovzdanie len časti tejto hotovosti.

Týmto konaním obvinený spôsobil poškodenej spoločnosti A., so sídlom B., celkovú škodu vo výške 2 650 317,40 Sk (87 974,42 €).

V bode 2/ rozsudku vylákal dňa 2. októbra 2001 podvodným spôsobom od Ing. L. B. sumu 2 251 600 Sk (74 739,43 €) s príslubom vrátenia tejto sumy do 15. decembra 2002, pričom ju do určeného termínu nevrátil. Rovnako v bode 3/ rozsudku dňa 31. marca 2003 podvodným spôsobom vylákal od Ing. F. S. finančné prostriedky v sume

500 000 Sk (16 596,96€) pod príslubom ich vrátenia do 30. septembra 2003. Poškodeného Ing. S. úmyselne zavádzal, nakoľko ich nevrátil.

V bode 4/ rozsudku obvinený ako nájomca dňa 21. marca 2005 uzatvoril ako konateľ spoločnosti E., s prenajímateľom spoločnosťou A. (dcérska spoločnosť), Zmluvu o nájme dopravného prostriedku Škoda Fabia na dobu určitú do 21. apríla 2005 s tým, že po ukončení nájmu bol povinný vozidlo vrátiť. Vrátil ho ale až 20. októbra 2005, čím spôsobil spoločnosti A., škodu vo výške 286 000 Sk (9 493,46 €).

Za to bol obvinenému R. W. L. uložený podľa § 248 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 2 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere šesť rokov a šesť mesiacov. Na výkon tohto trestu ho súd zaradil podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu súd uložil povinnosť nahradiť poškodenému Ing. F. S. škodu vo výške 15 596,96 €.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú spoločnosť A., Bratislava a poškodených D. R., Ing. E. B. i spoločnosť A., s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občiansko-právnych.

Na základe odvolania podaného obvineným R. W. L. a poškodenými Ing. S., Ing. B. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. septembra 2011, sp. zn. 1To 84/2011, rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Tr. por. o zrušení napadnutého rozsudku vo výroku, ktorým bol obvinený povinný nahradiť škodu poškodenému Ing. S. a Ing. B. bol odkázaný s nárokom na náhradu škody na konanie občiansko-právne.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd sám zaviazal obvineného L. nahradiť poškodeným Ing. S. škodu v sume 16 596,96 € a Ing. B. škodu v sume 74 739,43 €.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie obvineného R. W. L. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený R. W. L. prostredníctvom svojich obhajcom dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., pretože podľa jeho

názoru odvolací súd zamietol odvolanie, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody podľa § 316 ods. 1 Tr. por.

Obvinený namietal, že na hlavnom pojednávaní okresného súdu dňa 13. septembra 2010 jeho obhajca (JUDr. G. A.) po vyhlásení rozsudku podal proti predmetnému rozhodnutiu odvolanie, ale súd túto skutočnosť v zápisnici o hlavnom pojednávaní neuviedol. Odvolaciemu súdu vytýka, že sám nepovažoval postup prvostupňového súdu za správny, t.j. nezodpovedajúci ustanoveniu § 310 Tr. por. a napriek tomu akceptoval jeho písomné vyjadrenie ako záväzné, majúce vplyv na ďalší postup vo veci. V tejto súvislosti obvinený uviedol, že ak okresný súd nežiadal na hlavnom pojednávaní prítomného obhajcu, aby sa vyjadril k opravnému prostriedku po vyhlásení napadnutého rozsudku, postupoval v rozpore s ustanovením § 310 ods. 1 Tr. por. Trvá na tom, že jeho obhajca podal odvolanie po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa, teda včas. V závere dovolania obvinený poukázal na pochybenie odvolacieho súdu pri uvedení dátumu podania odvolania obvineného prostredníctvom obhajcu, kde sa tento pomýlil o jeden rok.

Navrhol preto, aby dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného R. W. L. a v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil v celom rozsahu a vec mu vrátil na nové prerokovanie.

Prostredníctvom svojho ďalšieho obhajcu JUDr. T. obvinený rozšíril dôvody dovolania o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ a písm. i/ Tr. por. s tým, že smeruje aj proti prvostupňovému rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13. septembra 2010, sp. zn. 1T 43/09. Konkrétne, že okresný súd nebol oprávnený doručovať prvostupňový rozsudok obvinenému cestou obhajcu JUDr. A.. Namietal tiež priebeh dokazovania na hlavnom pojednávaní a porušenie práva na obhajobu, keďže pri výsluchoch obvineného, ktorý ako holandský štátny občan neovláda dobre slovenský jazyk, nebol vždy prítomný tlmočník. Vyslovil nesúhlas s postupom okresného súdu odmietajúceho vykonanie dôkazu skúmaním pravosti podpisov obvineného na listinách, ktoré ho mali usvedčovať. Podľa názoru obvineného prvostupňový súd pochybil aj pri ukladaní trestu tým, že nesprávne určil dolnú hranicu trestnej sadzby.

Z týchto dôvodov obvinený navrhol, aby po vyslovení porušenia zákona v jeho neprospech, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie ako aj rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce a prikázal vec na nové rozhodnutie okresnému súdu.

Okresný prokurátor Bratislava III ako aj poškodení Ing. B., Ing. S., R. a organizácia A., rovnako tiež ustanovený opatrovník M. H. a splnomocnenec poškodených Ing. B. a Ing. S. - JUDr. H. nevyužili zákonnú možnosť vyjadriť sa k dovolaniu obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v lehote a predpísaným spôsobom (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), za splnenia podmienok (§ 372 až § 374 Tr. por.). Dovolací súd preto v zmysle § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým obvinený podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por. (pred novelou Trestného poriadku zákonom č. 262/2011 Z.z., t.j. pred 1. septembrom 2011 bol tento dovolací dôvod zaradený pod písmenom j/, § 371 ods. 1 Tr. por.) ako aj na obsah dovolania podľa § 374 Tr. por. a zistil, že bol porušený zákon v neprospech obvineného R. W. L..

Z obsahu trestného spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že na hlavnom pojednávaní konanom v predmetnej veci v prítomnosti obvineného L. a jeho obhajcu JUDr. A. dňa 6. septembra 2010, samosudca po záverečných rečiach vyhlásil uznesenie podľa ktorého „Súd dnešné hlavné pojednávanie za účelom vyhlásenia rozsudku vo veci samej odročuje na termín 13. septembra 2010 o 08.25 hod. č. dv. 5 s tým, že okresný prokurátor, obžalovaný, obhajca berú termín hlavného pojednávania na vedomie, nebudú volaní.“

Obvinený L. na to uviedol: „Ja žiadam, aby bol rozsudok vyhlásený v mojej neprítomnosti, nakoľko v uvedený deň som mimo Slovenskej republiky“ (č.l. 547 spisu).

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 13. septembra 2010 je zrejmé, že obvinený R. W. L. nebol na tomto pojednávaní prítomný, ale jeho obhajca JUDr. G. A. prítomný bol (č.l. 556 spisu).

Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení, ako aj poučení o opravnom prostriedku sú v zápisnici protokolované samosudcom vyjadrenia okresného prokurátora - nevyjadruje sa, obžalovaný – neprítomný. Zápisnica skončená a podpísaná.

Dovolací súd konštatuje, že v zápisnici chýba vyjadrenie tam prítomného obhajcu JUDr. A.. Na túto skutočnosť reagoval už odvolací krajský súd prípisom z 26. januára 2011 (č.l. 579) adresovaný prvostupňovému súdu. Z odpovede na tento prípis vyplýva, že okresný súd nežiadal na hlavnom pojednávaní (13. septembra 2010) obhajcu obvineného L. JUDr. A., aby sa vyjadril k opravnému prostriedku po vyhlásení rozsudku, pretože obvinený nebol zbavený spôsobilosti na právne úkony a táto mu ani nebola obmedzená.

Tento názor prvostupňového súdu hodnotí dovolací súd ako nesprávny výklad ustanovenia § 308 ods. 2 Tr. por., ktorý s predmetným prípadom nemá žiaden súvis.

Pri zákone zodpovedajúcom postupe mal okresný súd v zmysle § 310 ods. 1 Tr. por. umožniť aj prítomnému obhajcovi obvineného ako osobe oprávnenej, podať opravný prostriedok (§ 44 ods. 2 Tr. por.), vyjadriť sa a jeho vyhlásenie o opravnom prostriedku zaznamenať do zápisnice o hlavnom pojednávaní.

Keď obvinený L. v dovolaní tvrdí, že jeho obhajca prítomný na hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku podal proti nemu odvolanie, za dôkaznej situácie, ktorá vzhľadom na nesprávny procesný postu súdu prvého stupňa neumožňuje preverenie tohto tvrdenia ďalšími dôkazmi, mal odvolací súd aplikovať zásadu „v pochybnostiach v prospech obvineného“.

Z tohto pohľadu má potom písomné podanie obhajcu obvineného s poštovou podacou pečiatkou 23. novembra 2010 (nie 23. novembra 2011 ako uvádza krajský súd) povahu písomného odôvodnenia včas zahláseného odvolania obhajcom obvineného po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní dňa 13. septembra 2010. Nie povahu oneskorene podaného odvolania.

Za tejto situácie nemal odvolací súd splnené zákonné podmienky na zamietnutie odvolania obvineného L. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. Jeho nedôvodným zamietnutím porušil zákon v ustanovení § 316 ods. 1 Tr. por. v neprospech obvineného a naplnil dovolací dôvod

podľa § 371 ods. 1 písm. l/ Tr. por. To má za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia vydaného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a vrátenie veci odvolaciemu súdu. Tým vzniká stav neskončeného trestného stíhania a je vylúčené, aby najvyšší súd ako dovolací súd mohol vec ďalej posudzovať ešte z iných hľadísk, ktoré by inak mohli zakladať jednotlivé dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., resp. § 374 ods. 3 Tr. por.

Preto dovolací súd rozhodol tak, ako je to vo výroku tohto rozsudku uvedené. Úlohou krajského súdu bude zákonným spôsobom rozhodnúť o podaných odvolaniach, vrátane odvolania obvineného L. so zreteľom tiež na nedostatky vytýkané ako ďalšie dovolacie dôvody (§ 317 Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 5. septembra 2012

JUDr. Igor B u r g e r , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová